

Список використаної літератури:

1. Житний П. Організаційно-методологічні засади формування облікової політики підприємств / П. Житний // Бухгалтерський облік і аудит. - 2006. - №3. с.3-10.
2. Кузнецова С. Система бухгалтерського обліку: методологічні та правові аспекти формування / С. Кузнецова // Бухгалтерський облік і аудит. - 2008. - №43. - с.12-16.
3. Маренич Т. Сутність бухгалтерського обліку економічного регулювання / Т. Маренич // Бухгалтерський облік і аудит. - 2009. - №2. - с.21-26.
4. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо складання розпорядчого документа про облікову політику підприємства. Наказ Міністерства Аграрної політики України від 17.12.2007р. №921. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:[http:// www.ligazakon.ua /elite/](http://www.ligazakon.ua /elite/).

УДК 658.15

**УДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМУВАННЯ ЗВІТНОСТІ ПРО ФІНАНСОВІ
РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

Т.В.Кохан, магістрант

Науковий керівник: Сердюк В.Т.

Миколаївський державний аграрний університет

T. Kohan «Improvement of the formation of reporting on financial performance of enterprises of Odessa region.» The article reviews the theoretical and methodological position of reporting on the financial results of agricultural enterprises in accordance with the regulations that define the methodological bases of the formation of accounting information on revenues and expenditures, existing problems of reporting, recommendations for solutions and improvements.

Т. Кохан «Усовершенствование формирования отчетности о финансовых результатах деятельности предприятий Одесской области». В статье рассмотрены теоретические и методологические положения формирования отчетности о финансовых результатах сельскохозяйственных предприятий согласно нормативным документам, которые определяют методологические основы формирования в бухгалтерском учете информации о доходах и расходах предприятия, существующие проблемы формирования отчетности, рекомендации по их решению и усовершенствования.

Вступ. Система бухгалтерського обліку та фінансової звітності відображає особливості системи управління, яка діє в даній країні. Так, у часи суцільної державної власності та планово-адміністративного управління економікою бухгалтерські звіти орієнтувалися в основному не на фінансові, а на виробничі показники, й мали вигляд скоріше детальних управлінських звітів для внутрішнього користування підприємства і його власника — держави. Процеси приватизації, формування товарних та фінансових ринків, інтеграції економіки України в світову економічну систему призвели до необхідності реформування системи бухгалтерського обліку і звітності та гармонізації її з міжнародними стандартами. Окремі питання теорії та методології бухгалтерського обліку й звітності про фінансові результати в сільськогосподарських підприємствах знайшли відображення у працях вітчизняних науковців, таких як Ф.Ф. Бутинець, Л.В. Гуцаленко, М.Я. Дем'яненко, В.М. Жук, Ю.Я. Литвин, В.Г. Лінник, В.Б. Моссаковський, М.Ф. Огічук, П.Т. Саблук, Л.К. Сук, П.Л. Сук, П.Я. Хомин, Л.С. Шатковська та інших. Дослідження окремих аспектів бухгалтерського відображення фінансових результатів здійснено у кандидатських дисертаціях О.В. Будько, О.В. Гаращенко, О.М. Єремян, Т.В. Калайтан, Г.М. Курило, Я.В. Лебедзевич, Л.І. Лежненко, І.В. Перезової, Д.Є. Свідерського, Д.А. Янок та інших. Однак ряд проблем, пов'язаних із накопиченням та відображенням у фінансовій звітності інформації про прибутки (збитки) залишаються недостатньо розробленими та вимагають вирішення з урахуванням галузевих особливостей бухгалтерського обліку.

Постановка задачі. Одним із найважливіших економічних показників, що характеризує ефективність діяльності сільськогосподарських підприємств, є фінансовий результат, який становить різницю доходів і витрат та відображається у звіті з однойменною назвою. Однак, у Звіті про фінансові результати не знаходять відображення повні витрати на виробництво продукції, які становлять значну частину поточних витрат підприємства й розшифровуються у статистичній звітності „Основні економічні показники роботи сільськогосподарських підприємств”. Крім того, аналіз джерел формування фінансових результатів сільськогосподарських підприємств свідчить про значну питому вагу (більше 80%) доходів і витрат, саме від операційної діяльності, що потребує відповідного перегрупування інформації в Звіті про фінансові результати.

Результати. Ринкові відносини в економіці України потребують удосконалення системи бухгалтерського обліку, фінансової звітності, контролю та аудиту.

Закон України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність” та національні стандарти бухгалтерського обліку залишають багато невирішених питань для бухгалтерів. Ці питання спонукають керуватися своєю професійною думкою, вміти використовувати облікові дані для планування та контролю за діяльністю підприємства.

У процесі реформування бухгалтерського обліку вітчизняна теорія обліку поповнюється новими економічними поняттями і переосмислює відомі трактування.

Внаслідок реформування обліку в Україні з’явився обліковий понятійно - категоріальний апарат, в якому категорії визначення ототожнюються з категоріями пізнання, а юридичне їх наповнення превалює над економічним.

Фінансовий результат сьогодні – це не тільки результат успішної роботи підприємства вчора, а й грошовий потік завтра. „Звіт про фінансові результати”, як форма фінансової звітності, покликаний відображати величину доходів за видами, величину і склад витрат, понесених у зв’язку з одержанням цих доходів і, відповідно до цього, - фінансовий результат діяльності підприємств за звітний період.

У Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку (П(с)БО) 3 „Звіт про фінансові результати” дається визначення категорій „Дохід”, а визначення категорій „Чистий дохід” не зустрічаємо в жодному з П(с)БО.

Згідно з П(С)БО 15 „Дохід” не визнаються доходами такі надходження від інших осіб: сума податку на додану вартість, акцизів, інших податків і обов’язкових платежів, що підлягають перерахуванню до бюджету і позабюджетних фондів. Проте ці суми включають у „Звіті про фінансові результати” до складу доходу, тоді як вони не можуть бути його складовими у відповідності із вище зазначеним стандартом. Адже саме визначення доходу, як дається у П(С)БО 3 “Звіт про фінансові результати” підкреслює, що доходи – це збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов’язань, що приводять до зростання власного капіталу, а значить їх не можна визнавати доходами і відповідно не слід відображати на рахунках класу 7 „Доходи та результати діяльності”.

З метою уникнення таких невідповідностей доцільно було б у формі фінансової звітності “Звіт про фінансові результати” (Форма №2) вилучити статтю „Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)” і залишити статтю з такою назвою: „Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)” (без слова „виручка”), де відображатиметься дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) без податку на додану вартість та акцизного збору. Крім того, повернення товару не є доходом підприємства, отже немає необхідності наводити цей показник безпосередньо у Формі №2. Таку інформацію можна надавати у примітках до фінансової звітності

Останнім часом в Україні намітилися стабільні тенденції до поживлення інвестиційних процесів, що дає змогу суб'єктам господарювання з більшою впевненістю розраховувати на повернення коштів, використаних як фінансові інвестиції, та розглядати цінні папери як досить перспективний варіант вкладення тимчасово вільних грошових коштів. У цій ситуації є прогнозованим розвиток різноманітних господарських операцій, що приведе до збільшення фінансових інвестицій підприємств, які в свою чергу, в окремих випадках можуть бути класифіковані, визнані та обліковані.

У зв'язку з необхідністю відображення в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності показників доходів і витрат у розрізі видів діяльності доцільним було б послідовне відображення доходів і витрат, згрупованих за видами діяльності, з метою забезпечення наочності інформації, що надається, та зручності складання „Звіту про фінансові результати”. Як відомо, діюча форма передбачає визначення спочатку фінансового результату від основної діяльності, а потім відображення доходів від фінансової та інвестиційної діяльності, а потім витрат від фінансової та інвестиційної діяльності з метою подальшого формування відповідних фінансових результатів.]

На підставі проведеного аналізу виявлено, що існує певна розбіжність між ознаками видів діяльності й одержаними доходами і витратами, фінансовими результатами від них. Щоб уникнути такої невідповідності, слід запропонувати чітко розмежовувати види діяльності та операції, які до них належать. У зв'язку з цим необхідно внести зміни назв рахунків у Плані рахунків та класифікація доходів та витрат.

Уточнення назв окремих доходів, рахунків і складу фінансових результатів залежно від предмета діяльності забезпечить основу для досить стрункої системи відображення у фінансовій звітності формування фінансових результатів. Водночас, відсутність показників, що відображають фінансовий результат від фінансової та інвестиційної діяльності, не дозволяє одержати інформацію про те, який прибуток / збиток одержало підприємство в результаті фінансової та інвестиційної діяльності. У зв'язку з цим доцільно було б виділення у Формі №2 і таких показників, як „Фінансовий результат від фінансової діяльності ” та „Фінансовий результат від інвестиційної діяльності ”.

Висновки. Перспективи подальших досліджень проблем формування звітності про фінансові результати, обліку доходів і витрат підприємства, на нашу думку, дуже широкі і впродовж багатьох років викликатимуть жвавий інтерес у вчених-економістів із урахуванням розмірів і форм власності підприємств, видів економічної діяльності, системи оподаткування, організаційно-правових форм тощо.

Удосконалення існуючої форми фінансової звітності “Звіт про фінансові результати” доцільно провести за такими напрямками:

- відображати доходи від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), з вилученням непрямих податків та інших вирахувань з доходу;
- уточнити економічний зміст та економічні назви окремих показників;
- доповнити форму необхідними показниками, наявність яких сприятиме підвищенню аналітичної цінності інформації.

Список використаної літератури:

1. Білоусова І. Економічна робота на підприємстві та П(С)БО 16 «Витрати» / І.Білоусова, М.Чумаченко//Бухгалтерський облік і аудит. – 2007. - №3. - С.13-16.
2. Білоусова І. П(С)БО 16 «Витрати» таки перешкоджає економічній роботі / І. Білоусова, М.Чумаченко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2007. - № 10. – С.3-10.

3. Голов С. Чи перешкоджає П(С)БО 16 «Витрати» економічній роботі на підприємстві? / С.Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2007. - № 5. – с.3-10.
4. Гуцаленко А.В. Прибуток: економічна сутність та еволюційні процеси формування / А.В.Гуцаленко // Агроінком. – 2005. - №7. – С. 26-32.
5. Дерій В. Проблеми обліку витрат і доходів підприємства та перспективи їх вирішення в Україні [Текст] / В.Дерій // Бухгалтерський облік і аудит. – 2008. - № 4. – С.7-11.
6. Сук А. Організація обліку доходів і фінансових результатів [Текст] / А.Сук, П.Сук // Бухгалтерія в сільському господарстві. – 2010. - №1. – С. 36-40.
7. Сук А. Організація обліку доходів і результатів діяльності [Текст] / А.Сук, П.Сук // Бухгалтерія в сільському господарстві. – 2007. - №15-16. – С. 37-49.
8. Огійчук М.Ф. Удосконалення методики формування прибутку у податковому обліку / М.Ф.Огійчук, Ю.С.Воскобійник // Агроінком. – 2006. - №7-8. – С.83-88.

УДК 657

ДО ПИТАНЬ ВИРІШЕННЯ АКТУАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ УПРАВЛІННЯ ТРАНСАКЦІЙНИМИ ВИТРАТАМИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

І.Б.Курлішук,

Луцький національний технічний університет, здобувач

И. Курлишук. «К вопросам решения актуальных проблем управления транзакционными издержками сельскохозяйственных предприятий». В статье рассмотрена сущность транзакционных издержек, их особенности в сельском хозяйстве, выделена их роль на развитие сельскохозяйственных предприятий.

I. Kurlischuk. «On the solution of urgent problems of control transaction costs of agricultural enterprises». In the article the essence transatsionnyh costs, their features in agriculture, highlighted their role in the development of agricultural enterprises.

Постановка проблеми. Суспільне буття складається із сукупності ділових та неформальних відносин - трансакцій. Вдома і на роботі, працюючи чи відпочиваючи, людина вступає у випадкові або ж заплановані, миттєві чи довгострокові, вигідні і програшні трансакції, що супроводжуються взаємними поступками, вигодами та втратами, делегуванням повноважень і відповідальності, ризиками. За умов глобалізації суспільства найціннішими ресурсами є інформація та час, що пов'язані між собою міцними зв'язками, бо ж чим коротший часовий відрізок проходить інформація від джерела її формування до джерела споживання тим доречнішою вона є, і тим ефективнішим є рішення прийняте на її основі.

Варто відмітити, що у повсякденному житті люди не шукають ціни трансакцій, у які вони вступають, не рахують позитивів та втрат від фактів їх виникнення, хоча дедалі частіше нарікають на непродуктивність та безрезультатність власних дій.

Підприємство ж характеризується сукупністю внутрішніх і зовнішніх трансакцій, що забезпечують можливість його функціонування за обраним напрямом, з дотриманням фундаментальних засад окресленої стратегії. При цьому для суб'єктів господарювання одним із актуальних питань є точне визначення розміру витрат та втрат, що, власне, супроводжують дії або ж бездіяльність працівників підприємства.